

Ramme for analyse: Sundhed

Administrationen forelægger i nedenstående anbefalet ramme for analyse af sundhedsområdet i Ishøj Kommune.

Borgerne i Ishøj Kommune har generelt flere sundhedsudfordringer end borgere i mange andre kommuner. Det fremgår bl.a. af Region Hovedstadens sundhedsprofil (2017), hvor Ishøj Kommune scorer højt i andelen af borgere med en livsstil. Region Hovedstaden publicerer en ny Sundhedsprofil i marts måned, og administrationen vil derfor afvente data herfra i forhold til udarbejdelse af sundhedsanalysen.

I det følgende præsenteres først foreløbige forslag til disposition. Dernæst gives en kort introduktion til de sundhedsdata, som forventes at blive inddraget i Sundhedsanalysen.

Forslag til disposition af Sundhedsanalyse

1. Sundhedstilstanden i Ishøj
 - Data fra Sundhedsprofil
 - Data fra sundhedsplejen
 - Data fra ungeprofilundersøgelse
 - Data fra forløbsprogrammer
 - Data fra ernæringsterapi
2. Sundhedstilbud
 - Beskrivelse af sundhedstilbud i kommunen samt økonomi på området
 - Beskrivelse af rammer for sundhedsindsatser på tværs af kommune, region og praktiserende læger
3. Erfaringer med sundhedsindsatser
 - Borgernes brug af sundhedstilbud og erfaringer og vurdering af indsatserne i forhold til målgrupper
 - Erfaringer fra andre kommuner/samarbejdspartnere i forhold til forbedring af sundhed hos borgere i kommune
4. Indsatsområder
 - Forslag til prioriterede indsatsområder (foreløbige overvejelser: overvægt, rygning og mental sundhed)
 - Evt. forslag til nye indsatser eller omlægning af indsatser.

Sundhedsprofilen

Spørgeskemaundersøgelsen "Hvordan har du det?" skaber hvert fjerde år grundlag for en relevant og opdateret sundhedsprofil med information om borgernes trivsel, sundhed og sygdom i regionen og følger udviklingen over tid.

Spørgeskemaundersøgelsen foregår samtidigt i landets fem regioner. Dette gør det muligt at sammenligne en lang række af oplysningerne i sundhedsprofilen i Region Hovedstaden med oplysningerne i de øvrige

regioners sundhedsprofiler og muliggør dermed, at den enkelte kommune kan sammenligne egne resultater med resultater i de øvrige kommuner.

Kommende rapport: Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2021 - Sundhedsadfærd og risikofaktorer

I foråret 2021 blev der udsendt spørgeskemaer til 102.500 borgere på 16 år eller derover i Region Hovedstaden. Der er udsendt spørgeskemaer til 2.450 borgere i hver kommune og i hver af de 10 bydele i Københavns Kommune.

Rapporten lanceres i marts 2022 og kommer til at beskrive forskellige typer af uhensigtsmæssig sundhedsadfærd og risikofaktorer blandt alle regionens borgere på 16 år eller derover og udviklingen over tid. De temaer, som præsenteres, vil være adfærdsformer eller risikofaktorer, som belaster folkesundheden i Region Hovedstaden markant. Rapporten vil desuden berøre den sociale ulighed i sundhed både på individniveau og på tværs af kommunerne i regionen.

Således står Ishøj Kommune umiddelbart foran en proces, hvor initiativer skal iværksættes på baggrund af en meget stor undersøgelse forankret i solid forskning af sundhedstilstanden hos kommunens borgere.

Sundhedsprofilen 2017

Data fra sundhedsprofilen 2017 udgør det bedste nuværende billede af sundhedstilstanden for borgere i Ishøj Kommune. I alt deltog 55.185 personer, heraf 1.095 personer fra Ishøj Kommune.

I 2017 gik det på flere parametre den forkerte vej. Ishøj havde fortsat mange rygere (hver femte borger røg dagligt), der var kommet flere borgere med usunde kostmønstre og flere borgere med svær overvægt. Samtidig havde vi en høj andel af borgere med dårligt mentalt helbred. Det samme billede gjorde sig gældende på landsplan og i Region Hovedstaden.

Sundhedsprofil Ishøj Kommune 2017

Region Hovedstaden	Ishøj Kommune						
	Alle %	Alle %	Mænd %	Kvinder %	16-34 år %	35-64 %	65+ %
Rygning							
Daglig rygning	16	20	25	14	18	23	15
Alkohol							
Storforbrug af alkohol	8	5	7	4	4	4	10
Rusdrikkeri af alkohol	14	8	12	5	7	9	9
Fysisk aktivitet							
Fysisk inaktivitet	26	29	25	34	23	33	31
Vægt							
Moderat overvægt	31	36	41	30	26	41	40
Svær overvægt	13	20	21	20	12	25	22
Kost							
Usundt kostmønster	12	19	23	15	18	17	25
Søvn							
Meget generet af søvnbesvær, søvnproblemer	14	18	11	25	20	19	10

Mental sundhed							
Mindre godt eller dårligt selv vurderet helbred	15	22	19	24	20	21	25
Højt stressniveau	26	30	23	37	36	29	21
Svage sociale relationer	21	26	26	26	24	28	26

Sundhedsplejen

Sundhedsplejens fokus er tidlig opsporing og målrettet indsats i forhold til at understøtte børn og unges trivsel og sundhed i alderen 0-18 år.

I det følgende skitseres tre nedslag i Sundhedsplejen:

1. Overvægt hos børn og unge ud fra et sundhedsfremmende og forebyggende perspektiv.
2. Mental sundhed og trivsel hos nybagte forældre, børn og unge.
3. Motorik

1. Overvægt hos børn og unge ud fra et sundhedsfremmende og forebyggende perspektiv.

Der har i mange år været en stor og særlig indsats omkring overvægt hos skolebørn, men som i mange andre kommuner er overvægt forsat en udfordring.

For de fleste familier opstår overvægtsproblematikkerne tidligt i barnets liv. Forskning i overvægt blandt børn viser, at blandt andet amning, overgangskost og forældrenes interaktion med barnet i forbindelse med måltiderne såvel som forhold under graviditeten kan have betydning for udvikling af overvægt og svær overvægt i barndommen.

Andelen af børn med overvægt/svær overvægt i seks- til ti-månedersalderen for Ishøj 2019	8,5 pct (4,5 2018)
Andelen af børn med overvægt/svær overvægt i seks- til ti-månedersalderen for Novax kommuner 2019	5,1pct.

Sundhedsfremmende tilbud ved risiko for overvægt

Databasen Børns Sundhed har udarbejdet en sundhedsprofil for børn født i 2019 i Ishøj Kommune, som sammenholdes med de øvrige kommuner, som er tilmeldt databasen.

De mest markante resultater angår emnerne amning og overvægt. I Ishøj Kommune ligger andelen af børn, som ammes fuldt i mindst fire måneder, væsentligt under gennemsnittet for de kommuner, som er tilmeldt databasen, mens andelen af børn med overvægt/svær overvægt i 6-10 måneders-alderen ligger markant over gennemsnittet.

Sundhedsstyrelsen fremhæver, at fund i studier kan være et udtryk for, at amning ser ud til at beskytte mod senere overvægt og svær overvægt.

Andelen af børn, som ammes fuldt i mindst fire måneder i Ishøj Kommune	48,5 pct.
Andelen af børn, som ammes fuldt i mindst fire måneder for Novax kommuner ¹	60 pct.

¹ 33 kommuner benytter Novax.

Barnets motoriske færdigheder danner grundlag for dets bevægelsesmuligheder, og er derfor afgørende for barnets interaktion med omverdenen. Der ses en øget risiko for motoriske vanskeligheder ved skolestart blandt de børn, der har bemærkninger til deres motorik i otte- til ti-månedersalderen. Data fra Sundhedsplejens indskolingsundersøgelse i de tre seneste skoleår viser, at 19 % af alle børn i skoleåret 2020-2021 har motoriske vanskeligheder.

Data vedr. den samlede andel af overvægtige og svært overvægtige i udskoling fordelt geografisk på top 10 og bund 10 fordeler sig på følgende vis (2012-2018):

Rudersdal	9 %
Gentofte	9 %
Hørsholm	10 %
Lyngby-Taarbæk	11 %
Solrød	11 %
Allerød	12 %
Frederiksberg	13 %
Furesø	14 %
Dragør	14 %
Roskilde	14 %
Albertslund	24 %
Langeland	24 %
Stevns	24 %
Bornholm	24 %
Høje- Taastrup	25 %
Kalundborg	25 %
Brøndby	25 %
Tønder	25 %
Ishøj	28 %
Lolland	28 %

Mental trivsel hos unge:

I Sundhedsprofil for 9. klasse 2020-2021 ses, at mange unge af og til føler sig ensomme, uden at det betyder, at de ikke har nogen at være sammen med. Men 7,7 % af eleverne i 9. klasse i Ishøj føler tit eller meget tit, at de er ensomme. I 2019-2020 var det 6,8 %. Sundhedsplejerskerne har mulighed for at give behovssamtaler på skolen eller henvise til tværfaglige tilbud.